

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia juridică, numiri și imunități

AMENDAMENT

la proiectul de lege cu privire la statutul, conduita și etica deputatului în Parlament (nr. 448 din 06.12.2023)

În temeiul prevederilor art.65 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea 797-XIII/1996, și art. 59 din Legea despre statutul deputatului în Parlament nr.39/1994, înaintez următorul amendament:

1. Articolul 69 se completează cu alineatul (3), cu următorul conținut:

“(3) Deputații Parlamentului din Legislatura I (1990-1994), votanți ai Declarației de Independență a Republicii Moldova din 27 august 1991, beneficiază de indemnizație de stat în mărimea și modul stabilit de Guvern.”.

2. Alineatul (3) devine alineatul (4).

Argumentare:

Elaborarea prezentului amendament este determinat de următoarele considerente.

În rezultatul Mișcării democratice de eliberare națională, în 1990 au fost aleși deputații primului Parlament democratic al Republicii Moldova. Noul corp de deputați a purces de la bun început la democratizarea societății și punerea temeliei economice, sociale și politice a unui nou stat. În condițiile regimului sovietic de ocupație, deputații au legiferat Drapelul de Stat și Imnul de Stat, au condamnat Pactul sovieto-nazist și protocolul adițional secret din 23 august 1939 și consecințele lor pentru Basarabia și Bucovina de Nord, au înlăturat monopolul Partidului Comunist și au asigurat democratizarea efectivă a societății, au adoptat Declarația de Suveranitate din 23 iunie 1990, care a constituit un adevărat proiect de țară. Deputații Parlamentului de Legislatura I s-au opus cu hotărâre referendumului din martie 1991 privind păstrarea Imperiului sovietic, apărând

dreptul poporului la un viitor liber și democratic. În zilele dramatice din august 1991, majoritatea covârșitoare a deputaților au condamnat vehement Puciul reacționar de la Moscova și au contribuit activ la mobilizarea poporului pentru apărarea suveranității și democrației.

Pe 27 august 1991, 277 de deputații ai primului Parlament democratic au votat unanim Declarația de Independență a Republicii Moldova. Documentul istoric a încununat Mișcarea democratică de eliberare națională și a marcat transformarea Republicii Moldova dintr-o colonie sovietică într-un stat suveran, independent și democratic.

După expirarea mandatului de deputat, votanții Declarației de Independență au constituit Asociația obștească „Parlamentul Independenței” și au dat dovadă de activism civic în viața social-politică a republicii. Pe 26 aprilie 2010, deputații Parlamentului Independenței s-au întrunit într-o ședință solemnă specială și au restabilit Declarația de Independență care fusese pierdută (distrusă) în timpul evenimentelor tragice din aprilie 2009.

În prezent, din cei 277 deputați ai Parlamentului de Legislatura I (1990-1994), care au votat Declarația de Independență a Republicii Moldova, 134 sunt în viață, inclusiv 120 locuiesc pe teritoriul republicii și 14 se află în România, Germania, Italia și SUA; 135 au decedat, iar despre 8 deputați, care au emigrat în alte state, lipsesc informațiile de rigoare. Potrivit datelor prezentate de Casa Națională de Asigurări Sociale, un grup de circa 40 de deputați sunt asigurați cu pensii insuficiente pentru condiții decente de trai.

Cu scopul omagierii deputaților-votanți ai Declarației de Independență a Republicii Moldova, precum și a protecției lor sociale, prezentul Amendament prevede stabilirea pentru ei a unei indemnizații de stat în mărimea și modul stabilit de Guvern.

Cu referire la alte state independente, constituite în spațiul ex-sovietic, deputații-votanți ai declarațiilor de independență au statut de „părinți-fondatori” ai statului și beneficiază de înlesniri consistente, stabilite prin legi speciale.

Mihail DRUȚĂ
Deputat în Parlament

*O. Năstase 10. Năstase /
D. Brum. Ion Brum.*